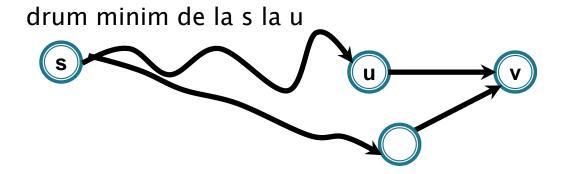
SINTEZĂ Drumuri minime de sursă unică – algoritmi

Relație de recurență

$$\delta(s,v) = \min\{\delta(s,u) + w(u,v) \mid uv \in E\}$$

Deoarece:

- un drum minim de la s la predecesor u al lui v + arcul uv = un drum de la s la <math>v (de cost $\geq \delta(s,v)$)
- Un drum minim P de la s la v = un drum minim de la s la predecesor u al lui v + arcul uv

Relaţie de recurenţă

$$\delta(s,v) = \min\{\delta(s,u) + w(u,v) \mid uv \in E\}$$

Există ordine de calcul în DAG = sortare topologică

Relație de recurență - pentru costuri pozitive

$$\delta(s,v) = \min\{\delta(s,u) + w(u,v) \mid uv \in E, \, \delta(s,u) < \delta(s,v) ? \}$$

Predecesorul u al lui v pe un s-v drum minim este mai aproape de sursa s decât v, deoarece arcele au cost pozitiv

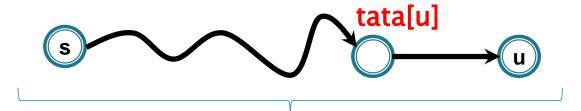
Relație de recurență - pentru costuri pozitive

$$\delta(s,v) = \min\{\delta(s,u) + w(u,v) \mid uv \in E, \, \delta(s,u) < \delta(s,v) ? \}$$

Algoritmul lui DIJKSTRA - Vârfurile considerate în funcție de distanța estimată față de sursă, la fiecare pas este vizitat vârful cel mai apropiat de sursă și extinse drumurile din el

Caz neponderat - Vârfurile considerate în ordinea dată de BFS = ordine crescătoare în raport cu distanța față de sursă

- Idei comune: Pe parcursul algoritmului fiecare vârf are asociate informaţiile:
 - d[u] etichetă de distanță
 - tata[u]

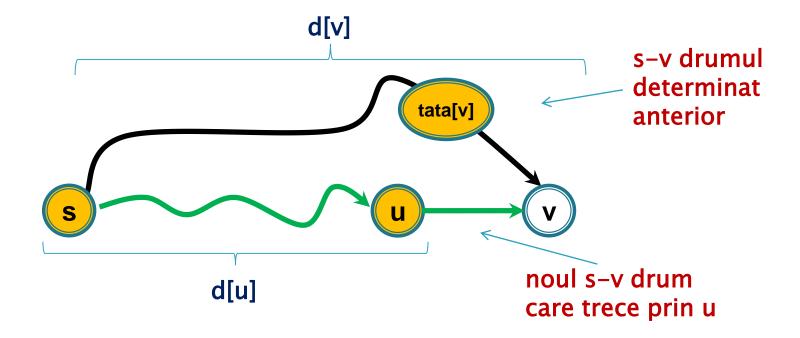

d[u] = costul minim al unui drum de la s la u descoperit până la acel moment

tata[u] = predecesorul lui u pe drumul de cost minim de la s la u descoperit până la acel moment

Relaxarea unui arc (u, v) = a verifica dacă d[v] poate fi îmbunătăţit extinzând drumul minim deja găsit de la s la u cu arcul uv

```
dacă d[u] + w(u,v) < d[v] atunci
    d[v] = d[u] + w(u,v);
    tata[v] = u</pre>
```


	_	
G – neponderat Parcurgere lățime BF	G - ponderat, ponderi >0 Algoritmul lui Dijkstra	G – ponderat fără circuite
BF(s)	Dijkstra(s)	DAGS(s)
coada $C \leftarrow \emptyset$; adauga(s, C)	$Q \leftarrow V$ {se putea incepe doar cu $Q \leftarrow \{s\}$ +vector viz; $v \in Q \Leftrightarrow v$ nevizitat}	SortTop ← sortare_topologica(G)

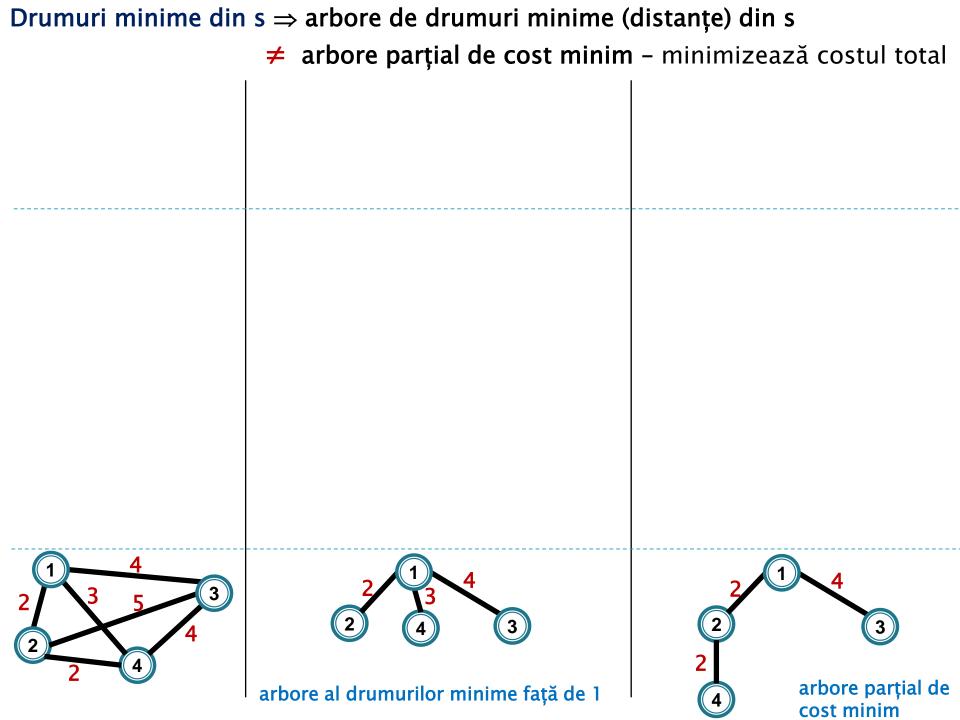
```
G - neponderat
                                 G - ponderat, ponderi >0
                                                                              G - ponderat fără circuite
                                Algoritmul lui Dijkstra
Parcurgere lățime BF
                                 Dijkstra(s)
BF(s)
                                                                              DAGS(s)
coada C \leftarrow \emptyset;
                                 Q \leftarrow V
                                                                              SortTop ← sortare topologica(G)
adauga(s, C)
                                 {se putea incepe doar cu Q \leftarrow \{s\}
                                 +vector viz; \mathbf{v} \in \mathbb{Q} \Leftrightarrow \mathbf{v} \text{ nevizitat}
                                 pentru fiecare u∈V
pentru fiecare u∈V
                                                                              pentru fiecare u∈V
                                      d[u] = \infty; tata[u]=0
                                                                                   d[u] = \infty; tata[u]=0
  d[u]=\infty; tata[u]=viz[u]=0
                                 d[s] = 0
                                                                              d[s] = 0
viz[s] \leftarrow 1; d[s] \leftarrow 0
```

```
G - neponderat
                               G – ponderat, ponderi >0
                                                                           G - ponderat fără circuite
                               Algoritmul lui Dijkstra
Parcurgere lățime BF
BF(s)
                                Dijkstra(s)
                                                                           DAGS(s)
coada C \leftarrow \emptyset;
                                Q \leftarrow V
                                                                           SortTop ← sortare topologica(G)
adauga (s, C)
                                {se putea incepe doar cu Q \leftarrow \{s\}
                                +vector viz; v \in Q \Leftrightarrow v \text{ nevizitat}
                                pentru fiecare u∈V
pentru fiecare u∈V
                                                                           pentru fiecare u∈V
                                    d[u] = \infty; tata[u]=0
                                                                               d[u] = \infty; tata[u]=0
  d[u]=\infty; tata[u]=viz[u]=0
                                d[s] = 0
                                                                           d[s] = 0
viz[s] \leftarrow 1; d[s] \leftarrow 0
                                cat timp Q \neq \emptyset
cat timp C \neq \emptyset
                                                                           pentru fiecare u ∈ SortTop
                                   u = extrage(Q) vârf cu eticheta
   u \leftarrow extrage(C);
                                         d minimă
                                   pentru fiecare uv∈E
                                                                              pentru fiecare uv∈E
   pentru fiecare uv∈E
```

```
G - neponderat
                                G - ponderat, ponderi >0
                                                                             G - ponderat fără circuite
                                Algoritmul lui Dijkstra
Parcurgere lățime BF
BF(s)
                                Dijkstra(s)
                                                                             DAGS(s)
coada C \leftarrow \emptyset;
                                Q \leftarrow V
                                                                             SortTop ← sortare topologica(G)
adauga (s, C)
                                 {se putea incepe doar cu Q \leftarrow \{s\}
                                 +vector viz; v \in Q \Leftrightarrow v \text{ nevizitat}
                                pentru fiecare u∈V
pentru fiecare u∈V
                                                                             pentru fiecare u∈V
                                     d[u] = \infty; tata[u]=0
                                                                                 d[u] = \infty; tata[u]=0
  d[u] = \infty; tata[u] = viz[u] = 0
                                d[s] = 0
                                                                             d[s] = 0
viz[s] \leftarrow 1; d[s] \leftarrow 0
                                 cat timp Q \neq \emptyset
cat timp C \neq \emptyset
                                                                             pentru fiecare u ∈ SortTop
                                    u = extrage(Q) vârf cu eticheta
   u \leftarrow extrage(C);
                                          d minimă
                                    pentru fiecare uv∈E
                                                                                pentru fiecare uv∈E
   pentru fiecare uv∈E
                                        daca \forall \in Q si d[u]+w(u,v) < d[v]
                                                                                      daca d[u]+w(u,v)< d[v]
        daca viz[v]=0
                                                d[v] = d[u] + w(u,v)
                                                                                            d[v] = d[u] + w(u,v)
            d[v] \leftarrow d[u]+1
                                                tata[v] = u
                                                                                            tata[v] = u
            tata[v] \leftarrow u
                                                repara(v,Q)
            adauga (v, C)
            viz[v] \leftarrow 1
                                 scrie d, tata
                                                                             scrie d, tata
scrie d, tata
```

- ca Prim

```
G - ponderat, ponderi >0
G - neponderat
                                                                             G - ponderat fără circuite
Parcurgere lățime BF
                                Algoritmul lui Dijkstra
BF(s)
                                Dijkstra(s)
                                                                             DAGS(s)
coada C \leftarrow \emptyset;
                                Q \leftarrow V
                                                                             SortTop ← sortare topologica(G)
adauga (s, C)
                                 {se putea incepe doar cu Q \leftarrow \{s\}
                                 +vector viz; \mathbf{v} \in \mathbb{Q} \iff \mathbf{v} \text{ nevizitat}
                                pentru fiecare u∈V
pentru fiecare u∈V
                                                                             pentru fiecare u∈V
                                     d[u] = \infty; tata[u]=0
                                                                                 d[u] = \infty; tata[u]=0
  d[u] = \infty; tata[u] = viz[u] = 0
                                d[s] = 0
                                                                             d[s] = 0
viz[s] \leftarrow 1; d[s] \leftarrow 0
                                 cat timp Q \neq \emptyset
cat timp C \neq \emptyset
                                                                             pentru fiecare u ∈ SortTop
                                    u = extrage(Q) vârf cu eticheta
   u \leftarrow extrage(C);
                                          d minimă
                                    pentru fiecare uv∈E
                                                                                pentru fiecare uv∈E
   pentru fiecare uv∈E
                                        daca v \in Q si d[u]+w(u,v) < d[v]
                                                                                      daca d[u]+w(u,v)< d[v]
        daca viz[v]=0
                                                d[v] = d[u] + w(u,v)
                                                                                            d[v] = d[u] + w(u,v)
            d[v] \leftarrow d[u]+1
                                                tata[v] = u
                                                                                            tata[v] = u
            tata[v] \leftarrow u
                                                repara(v,Q)
            adauga (v, C)
            viz[v] \leftarrow 1
                                 scrie d, tata
                                                                             scrie d, tata
scrie d, tata
                                 O(m log(n)) / O(n^2)
                                                                             O(n+m)
O(n+m)
```

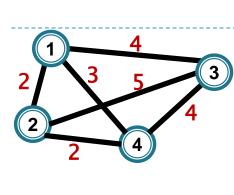

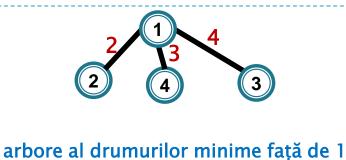
Drumuri minime din $s \Rightarrow$ arbore de drumuri minime (distanțe) din s

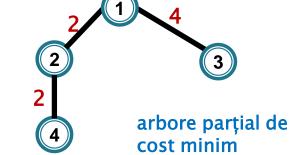
≠ arbore parțial de cost minim - minimizează costul total

G-(ne)orientat ponderat,
ponderi >0
Drumuri minime din s
Algoritmul lui Dijkstra

G- neorientat ponderat
ponderi reale
Arbore parțial de cost minim
Algoritmul lui Prim

Drumuri minime din $s \Rightarrow$ arbore de drumuri minime (distanțe) din s

≠ arbore parțial de cost minim - minimizează costul total

```
G-(ne)orientat ponderat,

ponderi >0

Drumuri minimo din s
```

Drumuri minime din s

Algoritmul lui Dijkstra

```
Dijkstra(s)
(min-heap) Q ← V
```

pentru fiecare $u \in V$ $d[u] = \infty$; tata[u]=0

d[s] = 0cat timp $Q \neq \emptyset$

u = extrage(0) vârf cu eticheta

d minimă

 $\texttt{pentru fiecare } uv {\in} E$

daca $\frac{v \in Q}{v}$ si $\frac{d[u] + w(u, v) < d[v]}{d[v]}$ d[v] = d[u] + w(u, v)

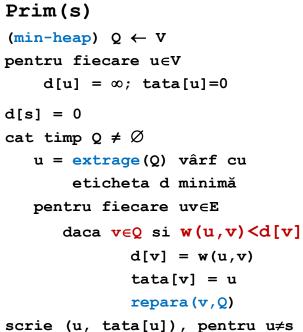
tata[v] = u
repara(v,Q)

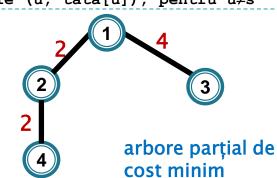
scrie d, tata

2

arbore al drumurilor minime față de 1

Drumuri minime din $s \Rightarrow$ arbore de drumuri minime (distanțe) din s

≠ arbore parțial de cost minim - minimizează costul total

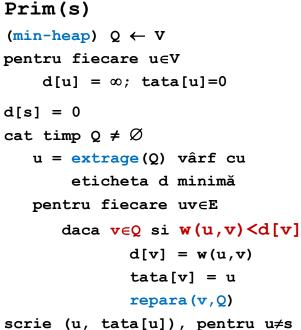
```
G-(ne)orientat ponderat,
ponderi >0
Drumuri minime din s
```

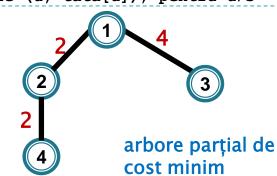
Algoritmul lui Dijkstra

2 3 5 4

Relaţie de recurenţă – pentru costuri oarecare + circuite (nenegative) ???

Alt tip de subproblemă - Algoritmul BELLMAN - FORD:

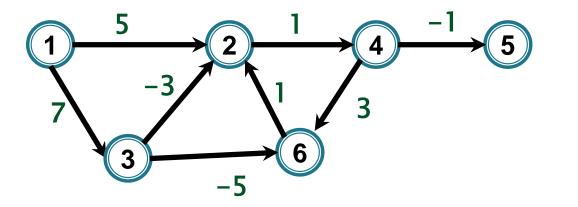
La pasul k: costul minim al unui drum de la s la u cu cel mult k arce

Relaţie de recurenţă – pentru costuri oarecare + circuite (nenegative) ???

Alt tip de subproblemă - Algoritmul BELLMAN - FORD:

La pasul k: costul minim al unui drum de la s la u cu cel mult k arce

 $\delta_k(s,u) = costul minim al unui s-x drum cu cel mult k arce$

$$\delta_1(1, 2) = ?$$

$$\delta_2(1, 2) = ?$$

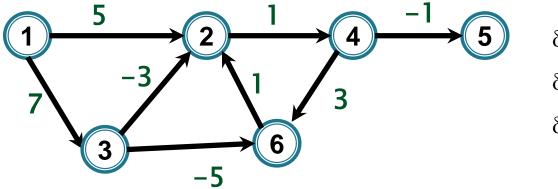
$$\delta_3(1, 2) = ?$$

Relație de recurență – pentru costuri oarecare + circuite (nenegative) ???

Alt tip de subproblemă - Algoritmul BELLMAN - FORD:

La pasul k: costul minim al unui drum de la s la u cu cel mult k arce

 $\delta_k(s,u) = costul minim al unui s-x drum cu cel mult k arce$

$$\delta_1(1, 2) = 5 - \text{drum}[1,2]$$

$$\delta_2(1, 2) = 4 - drum [1,3,2]$$

$$\delta_3(1, 2) = 3 - drum [1,3,6,2]$$

Relaţie de recurenţă – pentru costuri oarecare + circuite (nenegative) ???

Alt tip de subproblemă - Algoritmul BELLMAN - FORD:

La pasul k: costul minim al unui drum de la s la u cu cel mult k arce

 $d[u] \leq \delta_k(s,u) = \text{costul minim al unui } s-x \text{ drum } \textbf{cu cel mult } k \text{ arce}$ $\delta_k(s,v) = \min\{\delta_{k-1}(s,v) \text{ , } \min\{\delta_{k-1}(s,v) + w(u,v) \mid uv \in E\}$

La pasul k vom relaxa toate arcele din graf pentru a extinde drumurile (cu cel mult k-1 arce) de la pasul anterior

```
▶ Algoritmi – G=(V, E) graf orientat
```

```
G - ponderat, ponderi reale
(dar fără circuite negative)
Algoritmul lui Bellman Ford
Bellman Ford(s)
pentru fiecare u∈V
   d[u] = \infty; tata[u]=0
d[s] = 0
pentru k = 1, n-1 executa
    pentru fiecare uv∈E executa
        daca d[u]+w(u,v)< d[v] atunci
               d[v] = d[u] + w(u,v)
               tata[v] = u
scrie d, tata
O(nm)
```

CORECTITUDINI

- Lema. Pentru orice u∈V, la orice pas al algoritmului lui Dijkstra/DAG avem:
 - a) dacă d[u]<∞, există un drum de la s la u în G de cost d[u] și acesta se poate determina din vectorul tata:

tata[u] = predecesorul lui u pe un drum de la s la u de cost d[u]

- b) $d[u] \ge \delta(s,u)$
- Consecință. Dacă la un pas al algoritmului avem pentru un vârf u relația $d[u] = \delta(s, u)$, atunci d[u] nu se mai modifică până la final.

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice DAG (fără circuite)

Algoritmul funcționează corect și dacă există arce cu cost negative, calculând etichetele după recurența

```
Inductiv, vom detalia
d[u] = \min\{ d[x] + w(x,u) \mid xu \in E \} =
      = min{ \delta(s,x) + w(x,u) \mid xu \in E } = \delta(s,u)
```

Deoarece (amintim):

- un drum minim de la s la predecesor x al lui u + arcul xu= un drum de la s la u (de cost $\geq \delta(s,u)$)
- Un drum minim P de la s la u = un drum minim de la s la predecesor x al lui u + arcul xu

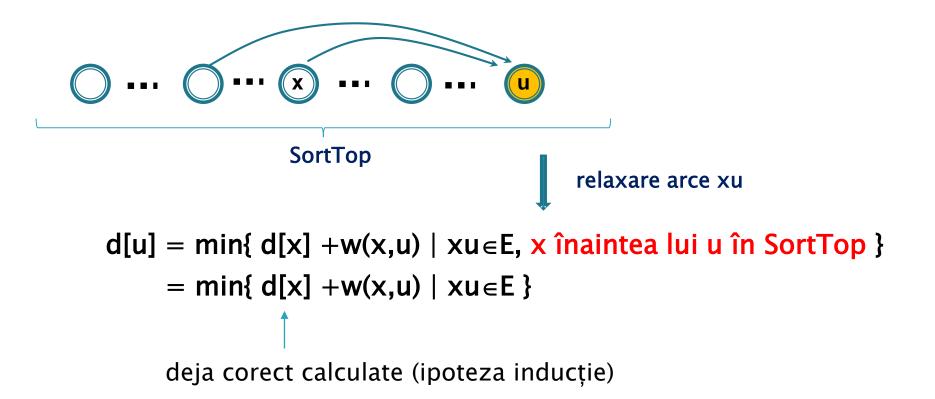
 Algoritmul funcționează corect și dacă există arce cu cost negativ - Inducție după numărul de iterații: după fiecare iterație etichetele vârfurilor deja parcurse sunt corecte: d[u]= δ(s, u)

 Algoritmul funcționează corect și dacă există arce cu cost negativ - Inducție după numărul de iterații:

$$d[s] = 0 = \delta(s, s)$$

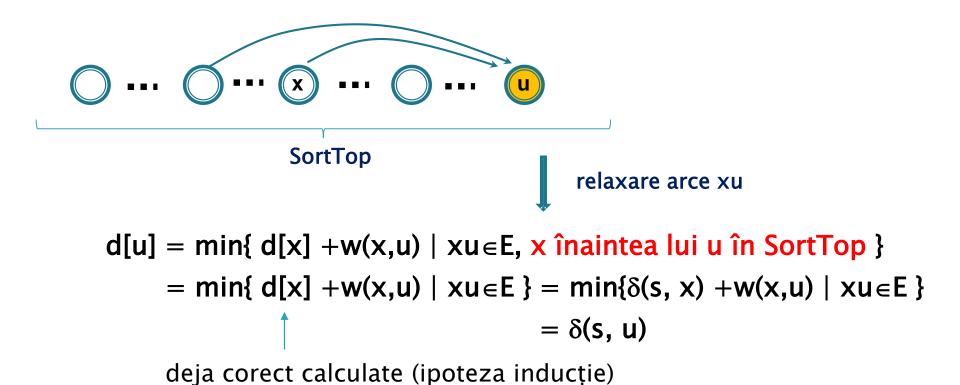
 Algoritmul funcționează corect și dacă există arce cu cost negativ - Inducție după numărul de iterații

Când algoritmul ajunge la vârful u avem

 Algoritmul funcționează corect și dacă există arce cu cost negativ - Inducție după numărul de iterații

Când algoritmul ajunge la vârful u avem

Varianta 2 de demonstrație - similar Dijkstra

Fie P s-u drum minim și x predecesorul lui u pe acest drum.

x este înaintea lui u în SortTop => (ip. inducție)

$$d[x] = \delta(s, x) = w([s \underline{P} x])$$

Varianta 2 de demonstrație - similar Dijkstra

Fie P s-u drum minim și x predecesorul lui u pe acest drum.

x este înaintea lui u în SortTop => (ip. inducție)

$$d[x] = \delta(s, x) = w([s \underline{P} x])$$

după relaxarea arcului xu avem:

$$d[u] \le d[x] + w(xu) = w([s \underline{P} x]) + w(xu) =$$

$$= w([s \underline{P} u]) = w(P) = \delta(s, u)$$

Varianta 2 de demonstrație - similar Dijkstra

Fie P s-u drum minim și x predecesorul lui u pe acest drum.

x este înaintea lui u în SortTop => (ip. inducție)

$$d[x] = \delta(s, x) = w([s \underline{P} x])$$

după relaxarea arcului xu avem:

$$d[u] \le d[x] + w(xu) = w([s \underline{P} x]) + w(xu) =$$

$$= w([s \underline{P} u]) = \delta(s, u)$$

Dar $\delta(s, u) \le d[u]$ (estimare superioară) => $\delta(s, u) = d[u]$

Corectitudinea Algoritmului lui Dijkstra

▶ Teoremă

Fie G=(V, E, w) un graf orientat ponderat cu

$$w: E \to \mathbb{R}_+$$
 şi s $\in V$ fixat.

La finalul algoritmul lui Dijkstra avem:

$$d[u] = \delta(s, u)$$
 pentru orice $u \in V$

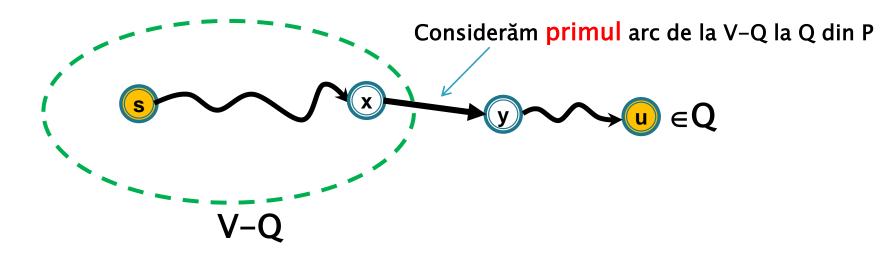
și tata memorează un arbore al distanțelor față de s.

▶ Demonstraţie Inducţie: $d[x] = \delta(s, x) \forall x \notin Q$ (=deja selectat)

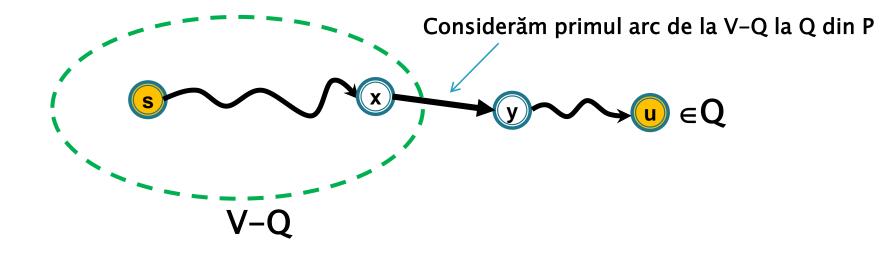
- ▶ Demonstraţie Inducţie: $d[x] = \delta(s, x) \forall x \notin Q$ (=deja selectat)
 - Primul vârf selectat este s și d[s] = $0 = \delta(s, x)$

- ▶ Presupunem la pasul curent $d[x] = \delta(s, x) \forall x \notin Q$ (=deja selectat)
- Fie u vârful curent selectat

- Presupunem la pasul curent $d[x] = \delta(s, x) \ \forall \ x \notin Q \ (=deja \ selectat)$
- Fie u vârful curent selectat. Fie P un s-u drum minim

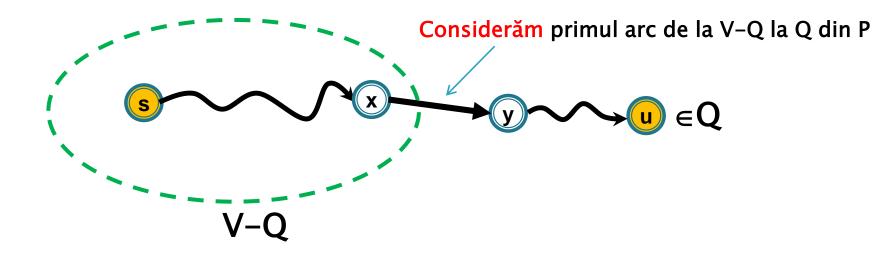

- Presupunem la pasul curent $d[x] = \delta(s, x) \forall x \notin Q$ (=deja selectat)
- Fie u vârful curent selectat. Fie P un s-u drum minim

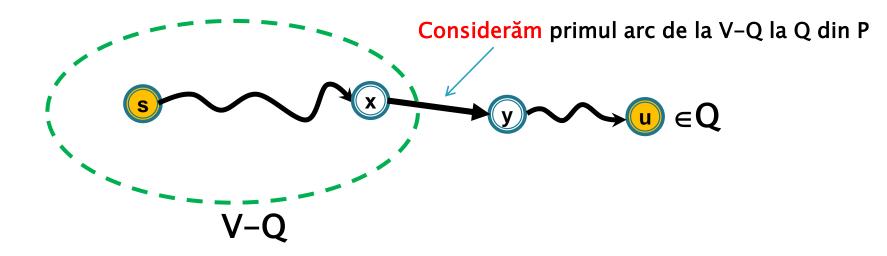
din modul în care este ales u (cu d minim) $d[u] \le d[y] \le$

- ▶ Presupunem la pasul curent $d[x] = \delta(s, x) \forall x \notin Q$ (=deja selectat)
- ▶ Fie u vârful curent selectat. Fie P un s-u drum minim

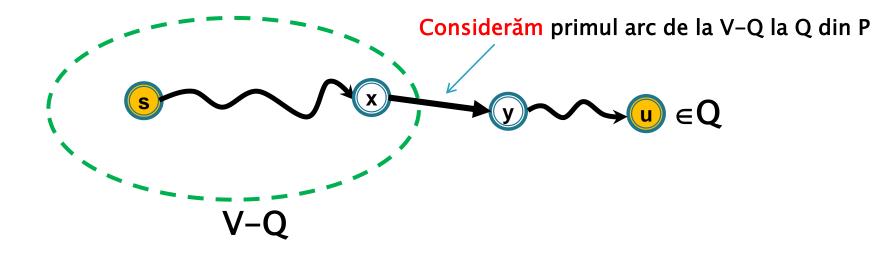
din modul în care este ales u dupa relaxarea lui xy (!!x a dost deja selectat) $d[u] \le d[y] \le$

- Presupunem la pasul curent $d[x] = \delta(s, x) \forall x \notin Q$ (=deja selectat)
- Fie u vârful curent selectat. Fie P un s-u drum minim

din modul în care este ales u dupa relaxarea lui xy (!!x a dost deja selectat) $d[u] \le d[y] \le d[x] + w(x, y)$

- ▶ Presupunem la pasul curent $d[x] = \delta(s, x) \forall x \notin Q$ (=deja selectat)
- Fie u vârful curent selectat. Fie P un s-u drum minim

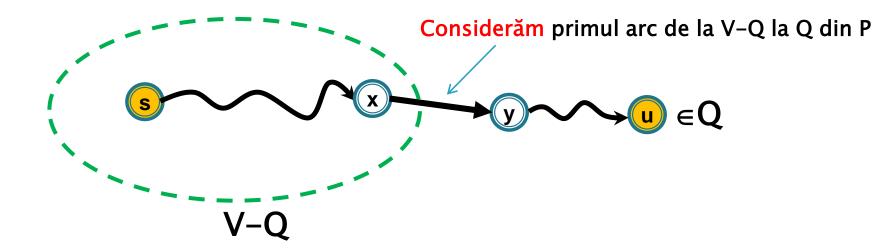
din modul în çare este ales u

dupa relaxarea lui xy (!!x a dost deja selectat)

$$d[u] \le d[y] \le d[x] + w(x, y) = \delta(s, x) + w(x, y) = w(s - y)$$

$$\le \text{ipoteza de inductie pentru } x$$

- ▶ Presupunem la pasul curent $d[x] = \delta(s, x) \forall x \notin Q$ (=deja selectat)
- Fie u vârful curent selectat. Fie P un s-u drum minim

din modul în çare este ales u

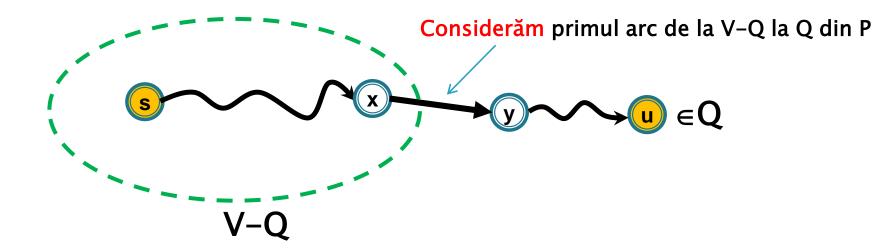
dupa relaxarea lui xy (!!x a dost deja selectat)

$$d[u] \le d[y] \le d[x] + w(x, y) = \delta(s, x) + w(x, y) = w(s - y)$$

$$\le \text{ipoteza de inductie pentru x}$$

costurile arcelor sunt nenegative

- ▶ Presupunem la pasul curent $d[x] = \delta(s, x) \forall x \notin Q$ (=deja selectat)
- Fie u vârful curent selectat. Fie P un s-u drum minim

din modul în çare este ales u

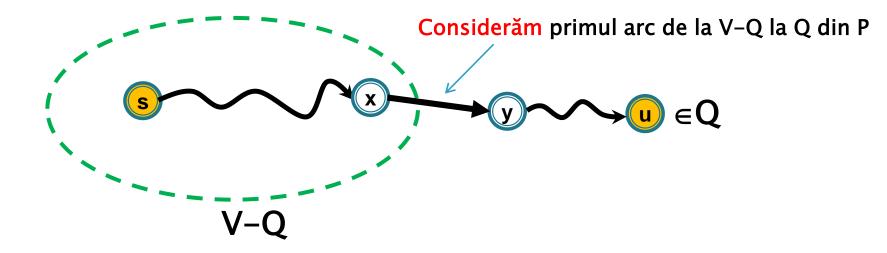
dupa relaxarea lui xy (!!x a dost deja selectat)

$$d[u] \le d[y] \le d[x] + w(x, y) = \delta(s, x) + w(x, y) = w(s - y)$$

$$\le w(P)$$
ipoteza de inductie pentru x

costurile arcelor sunt nenegative

- ▶ Presupunem la pasul curent $d[x] = \delta(s, x) \forall x \notin Q$ (=deja selectat)
- Fie u vârful curent selectat. Fie P un s-u drum minim

din modul în çare este ales u

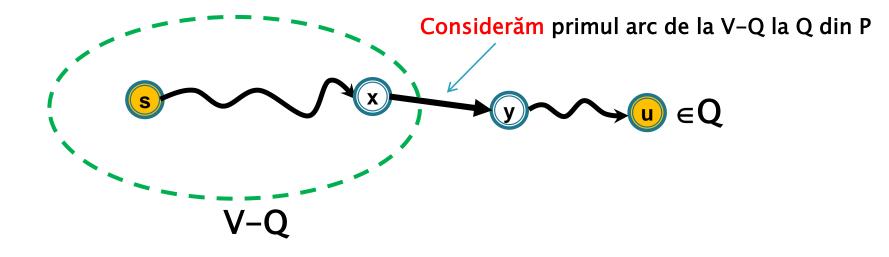
dupa relaxarea lui xy (!!x a dost deja selectat)

$$d[u] \le d[y] \le d[x] + w(x, y) = \delta(s, x) + w(x, y) = w(s - y)$$

$$\le w(P) \le d[u]$$
 ipoteza de inductie pentru x

Din Lema, d[u] = costul unui drum de la s la u, deci este >= costul drumului minim de la s la u

- ▶ Presupunem la pasul curent $d[x] = \delta(s, x) \forall x \notin Q$ (=deja selectat)
- Fie u vârful curent selectat. Fie P un s-u drum minim

$$d[u] \le d[y] \le d[x] + w(x, y) = \delta(s, x) + w(x, y) = w(s - y)$$
$$\le w(P) \le d[u]$$

$$\Rightarrow d[u] = d[y] = w(P) = \delta(s, u)$$

Corectitudinea Algoritmului lui Bellman-Ford

Demonstraţie: Inducţie după numărul de etape (o etapa = relaxarea tuturor muchiilor) următoarea proprietate:

După k iterații

$$d[x] \leq \delta_k(s,x)$$

= costul minim al unui s-x drum cu cel mult k arce

La final vom avea $\delta(s,x) \le d[x] \le \delta_{n-1}(s,x) = \delta(s,x)$,

 $deci d[x] = \delta(s,x)$

- ▶ Demonstram inductiv: $d[x] \le \delta_k(s,x)$
 - = costul minim al unui s-x drum cu cel mult k arce
 - k = 0: d[s] = 0 = w([s])

- Demonstram inductiv: $d[x] \le \delta_k(s,x)$
 - = costul minim al unui s-x drum cu cel mult k arce
 - k = 0: d[s] = 0 = w([s])
 - k-1 = k. Presupunem că înainte de iterația k

$$d[x] \le \delta_{k-1}(s,x)$$
 pentru orice x

Eticheta unui vârf y la iterația k se actualizează astfel:

se relaxează toate arcele

 $d[y] \le min\{d[y], min\{d[x]+w(x,y) \mid xy \in E\} \le$

ipoteza de inducție

 $d[y] \le min\{d[y], min\{d[x]+w(x,y) \mid xy \in E\} \le$

ipoteza de inducție

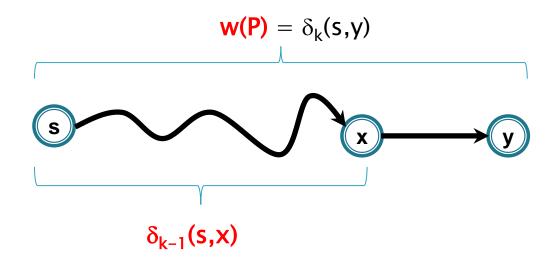
$$\begin{split} d[y] &\leq min\{d[y], \, min\{d[x]+w(x,y) \mid \, xy \in E\} \, \leq \\ &\leq min\{\delta_{k-1}(s,y) \, , \, min\{\delta_{k-1}(s,x) \, +w(x,y) \mid \, xy \in E\} = \\ &= \delta_k(s,y) \end{split}$$

Varianta 2.

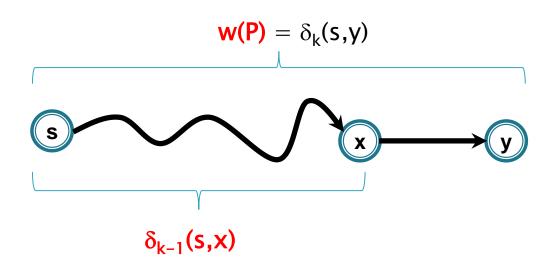
k-1 = k. Presupunem că înainte de iterația k

$$d[x] \le \delta_{k-1}(s,x)$$
 pentru orice x

Fie P un s-y drum cu cost minim printre cele cu cel mult k arce ($w(P) = \delta_k(s,y)$)

- => [s P x] este s-x drum cu cost minim printre cele cu cel mult k-1 arce, deci are cost $\delta_{k-1}(s,x)$ (din ip. ind.)
- $=> d[x] \leq \delta_{k-1}(s,x)$

După relaxarea arcului xy:

$$\begin{split} d[y] &\leq \ d[x] + w(xy) \leq \\ &\leq \delta_{k-1}(s,x) + w(xy) = \\ &= w([s\underline{P}\ x]) + w(xy) = w(P) = \delta_k(s,y) \end{split}$$

